

Informacja o występujących zagrożeniach, podjętych środkach zapobiegawczych i działaniach, które zostaną wdrożone w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na Terminalu Przeładunkowym Baltchem S.A. w Świnoujściu

1. Oznaczenie prowadzącego zakład.

Adres siedziby zakładu:

Baltchem Spółka Akcyjna Zakłady Chemiczne w Szczecinie;
70-605 Szczecin, ul. Księdza Stanisława Kujota 9;
tel. (+4891) 462-43-42; fax (+4891) 462-43-51;
e-mail: biuro@baltchem.com.pl

Adres zakładu:

Terminal Przeładunkowy Baltchem S. A. w Świnoujściu
72-610 Świnoujście ul. Karsiborska 35
Osoba udzielająca informacji - Wiceprezes Zarządu.

2. Potwierdzenie, że zakład podlega przepisom w zakresie przeciwdziałania awariom przemysłowym oraz że prowadzący dokonał zgłoszenia właściwym organom i przekazał im program zapobiegania awariom.

Baltchem S.A. Zakłady Chemiczne w Szczecinie dokonały zgłoszenia, że Terminal Przeładunkowy w Świnoujściu jest zakładem dużego ryzyka. Zgłoszenia przesłano Zachodniopomorskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej oraz Zachodniopomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska. Przeprowadzona klasyfikacja zakładu, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju (Dz.U.2016.138) wykazała, że Terminal Przeładunkowy w Świnoujściu Baltchem S.A. Zakłady Chemiczne w Szczecinie, zalicza się do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze względu na ilość magazynowanego oleju napędowego.

Zakład posiada opracowany i wdrożony System bezpieczeństwa gwarantujący ochronę ludzi i środowiska, Program zapobiegania awariom, Raport o bezpieczeństwie oraz Wewnętrzny plan operacyjno - ratowniczy. Powyższe dokumenty zostały przekazane Zachodniopomorskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej i Zachodniopomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Zgodnie z wymaganiami prawnymi wszystkie obowiązki spoczywające na prowadzącym zakład zostały zrealizowane.

3. Opis działalności zakładu:

Działalność Terminala Przeładunkowego Baltchem S.A. w Świnoujściu oparta jest na:

- magazynowaniu paliw klasy III i pozaklasowych,
- przeładunku paliw za pomocą urządzeń własnych,
- przeładunku paliw w relacji zbiornikowiec/barka - zbiorniki magazynowe,
- przeładunku paliw w relacji zbiorniki magazynowe – zbiornikowiec/barka.

Funkcje technologiczne Terminala Przeładunkowego w Świnoujściu:

- rozładunek paliw ze statków / barek pompami statkowymi o maksymalnej wydajności do 1000 m³/h
- magazynowanie paliw w zbiornikach podziemnych i naziemnych,
- załadunek paliw ze zbiorników na statki przy pomocy pomp ekspedycyjnych o wydajności maksymalnej 360 m³/h,
- załadunek paliw ze zbiorników na barki,
- przesunięcia paliw między zbiornikami.

4. Charakterystyka składowanych substancji niebezpiecznych z uwzględnieniem nazw, kategorii i zagrożeń.

Na terenie Terminalu Przeładunkowego w Świnoujściu w zbiornikach podziemnych oraz naziemnych magazynowany jest olej napędowy – produkt zaliczony klasy III.

Główne zagrożenia na organizm jakie powoduje olej napędowy to:

- drogi narażenia człowieka: wdychanie, spożycie, kontakt ze skórą, kontakt z oczami, działanie miejscowe (skóra, oczy, błony śluzowe);
- wdychanie par: pojawia się skrócenie oddechu z kaszlem. Posiada właściwości narkotyzujące centralny układ nerwowy, ciężkie skutki to utrata nieprzytomności;
- kontakt ze skórą powoduje przekrwienie, możliwość wchłaniania przez skórę;
- w kontakcie z oczami może wystąpić podrażnienie i zaczerwienienie;
- spożycie: produkt szkodliwy dla zdrowia.
- skutki zdrowotne narażenia ostrego: produkt rakotwórczy.

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia	
H351	Podrażnia skórę, może powodować raka <skóra>
H226	Łatwopalna ciecz i pary
H332	Działa szkodliwie w następstwie wdychania
H315	Działa drażniąco na skórę
H304	Połyknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią
H373	Może powodować uszkodzenie narządów < krew, grasica, wątroba> poprzez długotrwałe lub powtarzane narażenie
H411	Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki
Zwroty wskazujące środki ostrożności	
P261	Unikać wdychania mgły/par rozpylonej cieczy
P280	Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy
P301+P310	W przypadku połknięcia, natychmiast skontaktować się z ośrodkiem zatruc lub lekarzem
P331	Nie wywoływać wymiotów
P501	Zawartość/pojemnika usuwać do miejsca składowania odpadów

5. Informacje dotyczące sposobów ostrzegania i postępowania społeczeństwa w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej, uzgodnionych z właściwymi organami Państwowej Straży Pożarnej.

Sposoby ostrzegania społeczeństwa w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Ostrzeżenie o zaistniałej awarii rozpoczyna się w chwili zauważenia przez dowolnego pracownika lub inną osobę przebywającą na Terminalu Przeładunkowym w Świnoujściu lub w bezpośrednim sąsiedztwie sytuację powodującą awarię (wyciek, pożar lub inne miejscowe zagrożenie) instalacji technologicznej, magazynowej lub środka transportu służącego do przewozu paliw płynnych. Ostrzeżenie to w pierwszej kolejności dotyczyć

będzie osób przebywających w bezpośrednim sąsiedztwie zaistniałego zdarzenia, które alarmowane będą ustnie.

W przypadku zaistnienia poważnej awarii przemysłowej prowadzącej do zagrożenia ludzi lub środowiska, wycieku, pożaru lub eksplozji paliwa w procesie przeładunku, magazynowania każdy pracownik, który zauważył zdarzenie jest zobowiązany do powiadomienia:

- bezpośredniego przełożonego,
- współpracowników i inne osoby znajdujące się w pobliżu miejsca zagrożenia,
- zakłady sąsiadujące z Terminalem Przeładunkowym w Świnoujściu,
- stanowisko kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Świnoujściu:
tel. alarmowy 998 lub 112,
- Pogotowie Ratunkowe:
tel. 999 lub 112 (w przypadku ofiar lub zagrożenia zdrowia i życia ludzi),
- Kapitanat Portu Świnoujście w przypadku pożaru statku
tel. 91 3216204
- Zarząd Baltchem S.A. w Szczecinie.

Alarmowania pracowników terminala i zakładów sąsiednich dokonuje się za pomocą syreny alarmowej o napędzie elektrycznym, zamontowanej na dachu budynku biurowego.

W przypadku wystąpienia pożaru, wycieku albo innego zagrożenia dla osób lub środowiska alarm o zagrożeniu ogłaszany jest przez syrenę alarmową:

Ogłoszenie alarmu	sygnał przerywany (modulowany) trwający 3 minuty
Odwołanie alarmu	sygnał ciągły trwający 3 minuty

Do ogłoszenia alarmu upoważniony jest Szef Terminala lub wyznaczona osoba, która zostanie powiadomiona o wystąpieniu awarii. Wraz z uruchomieniem syreny alarmowej akcję ratowniczą rozpoczyna Szef Terminala lub osoba go zastępująca. Kierujący akcją przekazuje informację o zaistniałej awarii do Miejskiego Stanowiska Kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Świnoujściu.

Po ogłoszeniu alarmu wszystkie osoby przebywające na terenie zagrożonym obowiązane są podporządkować się poleceniom wydawanym przez Kierującego Działaniami Ratowniczymi z Państwowej Straży Pożarnej. Decyzję o ewentualnej ewakuacji okolicznych mieszkańców podejmuje kierujący działaniem ratowniczym we współpracy z Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego w Świnoujściu.

W przypadku konieczności skierowania komunikatów dla społeczeństwa podawanie ich następuje przez Państwową Straż Pożarną lub Policję albo za pośrednictwem środków masowego komunikowania.

Postępowanie społeczeństwa w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W przypadku ogłoszenia alarmu o pożarze, wybuchu lub innym miejscowym zagrożeniu na terenie Terminala Przeładunkowego w Świnoujściu konieczna jest współpraca pomiędzy społecznością lokalną, a osobami uprawnionymi do kierowania działaniami ratowniczymi.

Podczas intensywnego zadymienia zaleca się wszystkim osobom przebywającym w pobliżu miejsca awarii zastosowanie się do niżej podanych wskazówek:

- zachować spokój, przeciwdziałać panice i lękowi;
- nie zbliżać się do strefy zagrożenia;
- nie wchodzić w obszar silnego zadymienia lub oparów substancji niebezpiecznej;

- oddalić się od emisji substancji niebezpiecznych w kierunku prostopadłym do kierunku wiatru;
- nie utrudniać służbom ratowniczym dojazdu do terminala paliw;
- zamknąć okna i uszczelnić inne otwory, którymi dym substancji niebezpiecznej mógłby wnikać do pomieszczeń (drzwi, kratki wentylacyjne);
- zamknąć zawór gazu i odciąć dopływ wody;
- nie używać ognia otwartego;
- w przypadku znajdowania się w samochodzie, w strefie intensywnego zadymienia - zamknąć okna i wyłączyć wentylację, a jeśli widoczność na to pozwala opuścić rejon zadymienia możliwie najkrótszą drogą;
- należy zaopiekować się dziećmi, osobami starszymi i niepełnosprawnymi;
- w przypadku ewakuacji zabrać najpotrzebniejsze rzeczy;
- na bieżąco śledzić komunikaty podawane przez służby ratownicze oraz radio i telewizję do czasu odwołania alarmu;
- stosować się do poleceń wydawanych przez Kierującego Działaniami Ratowniczymi.

6. Informacje dotyczące głównych scenariuszy awarii przemysłowej oraz środków bezpieczeństwa, które zostaną podjęte w przypadku wystąpienia awarii.

Główne scenariusze awarii przemysłowej.

Zgodnie z przyjętą w Baltchem S.A. metodologią określania zagrożeń generowanych w terminalach przeładunkowych, szczegółowo opisaną w przekazanym do KW PSP i WIOŚ raporcie o bezpieczeństwie spośród najgroźniejszych scenariuszy awarii wyróżnia się:

Numer scenariusza	Nazwa scenariusza zawartego
Scenariusz A	Pompownia technologiczna. Emisja oleju napędowego do otoczenia, w wyniku uszkodzenia pomp, armatury. Pożar w pompowni.
Scenariusz B	Stanowisko przeładunkowe statku lub barki. Wyciek oleju napędowego w wyniku uszkodzeń ramion przeładunkowych. Wyciek oleju napędowego do kanału, pożar na pokładzie statku i w części lądowej nabrzeża przeładunkowego. Skażenie wód kanału.
Scenariusz C	Rurociągi technologiczne. Wyciek oleju napędowego z rurociągów technologicznych w wyniku pęknięcia spawów. Pożar oleju napędowego w muldzie w której ułożone są rurociągi.
Scenariusz D	Zbiornik magazynowy – komora przyzbiornikowa. Wyciek oleju napędowego w wyniku uszkodzenia armatury rozdzielczo-zaporowej znajdującej się w komorze. Pożar zbiornika T10.
Scenariusz E	Zbiornik magazynowy o osi pionowej otoczony ścianą osłonową T12. Wyciek oleju napędowego z zaworu zamykającego dopływ do zbiornika znajdującego się w przestrzeni międzypłaszczyznowej. Pożar oleju napędowego w przestrzeni międzypłaszczyznowej na całym obwodzie zbiornika.

Środki bezpieczeństwa, które zostaną podjęte w przypadku wystąpienia awarii

Terminal Przeładunkowy w Świnoujściu posiada odpowiednie środki w postaci stałych instalacji gaśniczych, systemów monitoringu, zabezpieczeń oraz instrukcji i procedur służących zapobieganiu wystąpienia awarii i ograniczania jej skutków.

W Terminalu Przeładunkowym w Świnoujściu zastosowano następujące środki zapobiegawcze przed powstaniem awarii przemysłowych:

- zbiorniki i instalacje technologiczne oleju napędowego są zlokalizowane w bezpiecznych, zgodnych z przepisami odległościach od innych obiektów przemysłowych, terenów zamieszkałych i obiektów użyteczności publicznej,
- strefy zagrożenia wybuchem obiektów i instalacji są odpowiednio oznakowane;
- wszystkie instalacje i urządzenia elektryczne w strefach zagrożenia wybuchem są w wykonaniu przeciwwybuchowym;
- czujniki i sygnalizatory maksymalnego poziomu zabezpieczające przed przepełnieniem zbiorników magazynowych;
- zbiorniki magazynowe zabezpieczone są przed wyciekami poprzez stalowe płaszcze ochronne w betonowej obudowie, które spełniają rolę szczelnego zbiornika zapasowego zdolnego do przejścia maksymalnej ilości produktu zgromadzonego w zbiorniku magazynowym w przypadku jego pęknięcia;
- zawory oddechowe zabezpieczające przed zmianami ciśnienia w zbiornikach, a poprzez to przed pęknięciem zbiorników;
- instalacje przeładunkowe produktów wyposażone w tzw. wahadło gazowe nie dopuszczające do wydostania się oparów na zewnątrz instalacji i zbiorników,
- automatyczne zawory odcinające zainstalowane na wszystkich rurociągach technologicznych i zbiornikach;
- system kanalizacji przemysłowej przystosowanej do odbioru ewentualnych wycieków ze zbiorników magazynowych, pompowni oraz dróg technologicznych,
- system monitoringu przemysłowego obserwujący newralgiczne obszary Terminala Przeładunkowego w Świnoujściu jak nabrzeże, zbiorniki magazynowe, stanowiska przeładunkowe i inne obiekty;
- monitory wodno-pianowe zamontowane przy nabrzeżu rozładunkowym,
- własna pompownia pożarowa zabezpieczająca zasilanie instalacji gaśniczych w wymaganą ilość środków gaśniczych;
- instrukcje i procedury stanowiskowe zapewniające bezpieczne prowadzenie procesów przeładunkowych;
- cykliczne szkolenia pracowników;
- ochronę terenu i obiektów Terminala Przeładunkowego w Świnoujściu przez profesjonalną firmę ochrony osób i mienia.

7. Informacje o opracowaniu i przedłożeniu właściwym organom raportu o bezpieczeństwie.

Terminal Przeładunkowy Baltchem S.A. w Świnoujściu opracował i przedłożył Zachodniopomorskiemu Komendantowi Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie Raport o bezpieczeństwie. Komendant Wojewódzki PSP w Szczecinie wydał Decyzję, znak: WZ.5586.7.3.3.2018 z dnia 18 stycznia 2019 r. zatwierdzającą przedłożony Raport o bezpieczeństwie.